

Flitspeiling burgers: stikstofdoelen en perspectief voor de landbouw

Rapportage

Bram van der Lelij
Talia Cohen Rodrigues
M220647
1 juli 2022

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

motivaction
insights and strategy

In opdracht van het ministerie van LNV heeft Motivaction International B.V. een flitspeiling uitgevoerd naar het perspectief voor de landbouw onder Nederlandse burgers. De peiling is uitgevoerd enkele dagen na de bekendmaking op 10 juni van stikstofreductiedoelen en het perspectief voor de landbouw door ministers Staghouwer van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Van der Wal voor Natuur en Stikstof.

Doelstelling

Inzicht krijgen in:

- De kennis van Nederlandse burgers over de stikstofreductiedoelen en het perspectief voor de landbouw;
- De houding van Nederlandse burgers ten opzichte van de stikstofreductiedoelen en het perspectief voor de landbouw.

Doelgroep en steekproef

Het onderzoek is online uitgevoerd onder een steekproef uit de Nederlandse bevolking van 16 tot 80 jaar. De steekproef bestaat uit 1.051 Nederlanders uit het StemPunt-panel van Motivaction en is - na weging - representatief voor leeftijd, opleiding, geslacht, regio en waardenoriëntaties.

Veldwerkperiode

De data zijn verzameld van 14 t/m 16 juni 2022.

Samenvattende conclusies

Voedselvoorziening tegen een eerlijke prijs voor de boer vinden Nederlanders belangrijkste aandachtspunt landbouw

- Zij vinden voedselvoorziening (87%), landschapsbeheer (83%) en natuurbeheer (80%) het vaakst belangrijke functies van de landbouw.
- Wat betreft de landbouwfuncties voor de internationale positie van Nederland vinden zij het delen van expertise (70%) het vaakst belangrijk.
- Een eerlijke prijs voor boeren (57%) en voldoende voedselproductie (43%) vinden zij het vaakst het belangrijkste aandachtspunt voor de landbouw.

Nederlanders positief over natuurbescherming en principe regionale stikstofaanpak landbouw, maar verdeeld over beperkingen voor landbouw

- Een ruime meerderheid is (enigszins) op de hoogte van de op 10 juni bekendgemaakte beperkingen (79%) en toekomstperspectief (73%) voor de landbouw.
- 51% steunt het kabinetsstreven naar natuurherstel en slechts 21% vindt dat woningen, wegen en landbouw - ook als dit de natuur schaadt - alle ruimte moeten krijgen. Echter, 45% vindt dat het kabinet stikstofproblemen overdrijft. Over beperkingen opleggen is men verdeeld: 38% steunt dit, 27% niet. Ook vindt 58% dat boeren alle ruimte moeten krijgen hun werk te doen. Wel vindt 67% dat boeren vooral voor binnenlandse voedselvoorziening moeten (gaan) produceren.
- 67% steunt de beleidslogica dat regionale verschillen in natuurschade vragen om een regionale aanpak en 57% vindt dat nu duidelijk is wat in welke regio's kan. Ook vindt 65% dat provincies beter weten dan de landelijke overheid wat er speelt in hun eigen gebieden, wat de steun voor een regionale aanpak onderschrijft.

Stikstofproblematiek gezien als gezamenlijke verantwoordelijkheid sectoren en ketenpartijen

- Stikstofbeperking wordt een verantwoordelijkheid van ons allemaal gevonden (81%). De veranderopgave wordt dan ook niet eenzijdig bij de landbouw gelegd: slechts 31% vindt dat de landbouw meer moet veranderen dan andere sectoren (36% vindt dit niet), 69% vindt dat landbouw voorrang moet krijgen in geschikte gebieden voor voedselproductie en slechts 11% vindt dat boeren moeten wijken voor wegen en woningen. Ook binnen de landbouwsector wordt verduurzaming door Nederlanders een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevonden: 73% vindt dat ketenpartijen verduurzaming door boeren beter moeten belonen en 59% dat alle ketenpartijen verantwoordelijk zijn voor de omslag naar kringlooplandbouw.
- 87% vindt dat boeren moeten kunnen meepraten over plannen in hun gebied en 64% dat zij momenteel te weinig ondersteuning van de overheid krijgen.

De resultaten worden op totaalniveau weergegeven in grafieken. Opvallende verschillen naar onderstaande subgroepen (met onderliggende steekproefgrootte na weging) worden tekstueel aangestipt:

Leeftijd

16-35 jaar: n=302, 36-55 jaar: n=370, 56-80 jaar: n=379

Opleiding

Hoog: n=256, midden: n=548, laag: n=248

Regio

3 grote gemeenten: n=116, West: n=314, Noord: n=105, Oost: n=222, Zuid: n=257, Randgemeenten: n=38

Prioriteiten voor landbouw

Landbouwfuncties: voedselvoorziening (87%), landschapsbeheer (83%) en natuurbeheer (80%) vaakst belangrijk gevonden

Iets minder vaak belangrijk vinden burgers bijdragen aan economie (74%), educatie (71%) en zorg (70%). Veel minder belangrijk vindt men recreatie (47%).

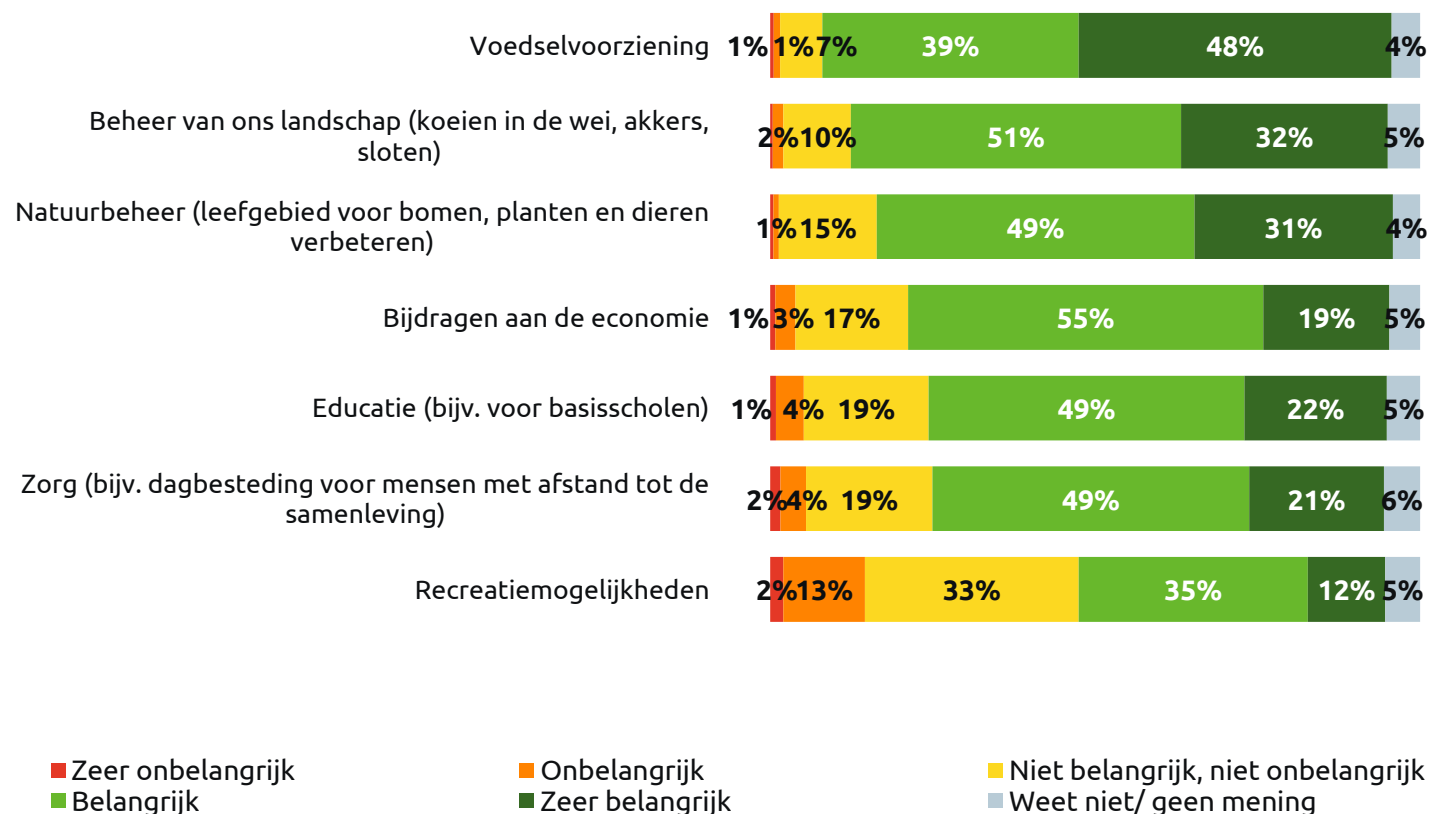
Ouderen (55-80 jaar) vinden landschapsbeheer vaker een belangrijke functie (90%).

Laagopgeleiden vinden zorg (78%), en recreatie (56%) vaker een belangrijke functie.

De landbouw heeft verschillende functies voor Nederland. In hoeverre vind jij de volgende functies belangrijk of onbelangrijk?

(Basis - allen, n=1.051)

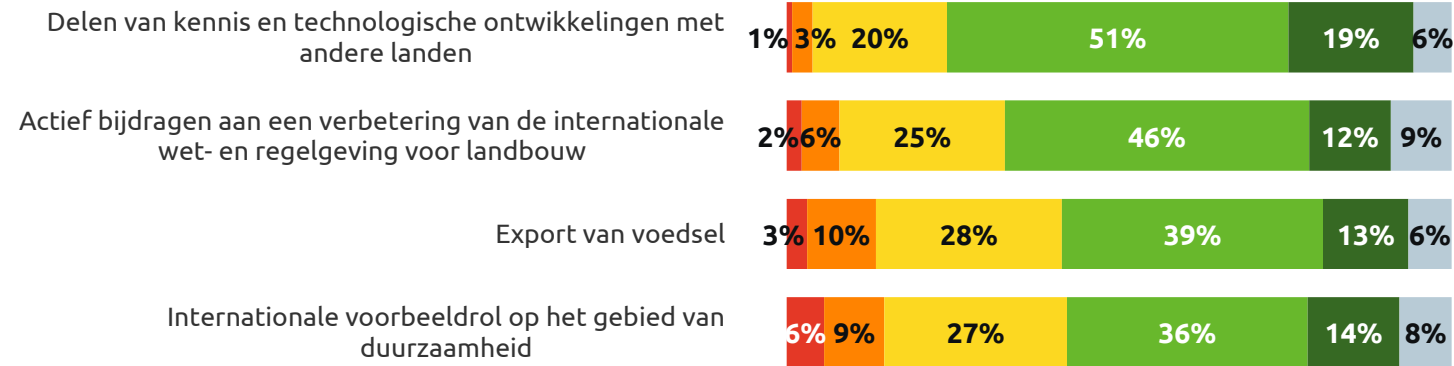
Functies landbouw voor internationale positie Nederland: delen van expertise (70%) vaakst belangrijk gevonden

Minder vaak belangrijk vinden burgers actief bijdragen aan betere internationale regelgeving landbouw (58%), voedslexport (52%) en voorbeeldrol vervullen op gebied duurzaamheid (50%).

Laagopgeleiden vinden voedslexport vaker een belangrijke functie (59%).

De landbouw heeft ook verschillende functies voor de internationale positie van Nederland. **In hoeverre vind jij de volgende functies belangrijk of onbelangrijk voor de internationale positie van Nederland?**
(Basis - allen, n=1.051)

■ Zeer onbelangrijk
■ Belangrijk

■ Onbelangrijk
■ Zeer belangrijk

■ Niet belangrijk, niet onbelangrijk
■ Weet niet/ geen mening

Aandachtspunten landbouw: eerlijke prijs voor boeren (57%) en voldoende voedselproductie (43%) vaakst belangrijkste gevonden

Milieudoelen zoals schoon water (37%), minder schadelijke uitstoot (36%), herstel van biodiversiteit (32%) en bodem (27%) noemen burgers minder vaak als belangrijkste aandachtspunten.

Jongeren (16-34 jaar) vinden minder uitstoot van schadelijke stoffen (44%) en beter dierenwelzijn (40%) vaker belangrijk.

Ouderen (55-80 jaar) vinden een eerlijke prijs voor de boer (69%) en minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (26%) vaker belangrijk.

Hoogopgeleiden vinden minder uitstoot van schadelijke stoffen (48%), veilig voedsel (46%), schoon water (45%), herstel van dier- en plantensoorten (43%) en minder kans op dierziekten met risico's voor mensen (28%) vaker belangrijk.

Laagopgeleiden vinden de productie van voldoende voedsel (50%), prijsstabiliteit van vlees en groenten (44%), dat de boer zelf bepaalt hoe hij/zij zijn/haar werk doet (40%) en dat Nederland één van de grootste voedselexporteurs blijft (23%) vaker belangrijk.

Burgers uit Oost-Nederland vinden herstel van landbouwbodems vaker belangrijk (34%).

Welke van de volgende doelen vind jij het belangrijkste? *Meerdere antwoorden mogelijk (maximaal 5).*
(Basis - allen, n=1.051)

Beleving van de op 10 juni bekendgemaakte stikstof-reductiedoelen en perspectieven voor de landbouw

Bekendheid nieuwe richting: ruime meerderheid op de hoogte van nieuws over stikstofdoelen (79%) en toekomstperspectief landbouw (73%)

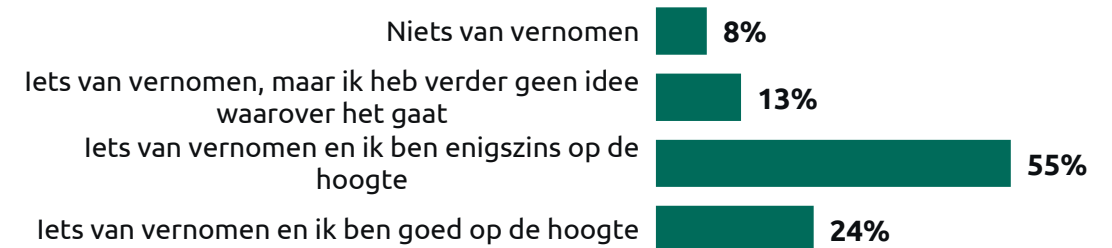

Ouderen (55-80 jaar) zijn vaker op de hoogte van het nieuws over de stikstofdoelen (91%) en het toekomstperspectief (86%) voor de landbouw. Jongeren (16-34 jaar) zijn dit minder vaak (resp. 61% en 54%).

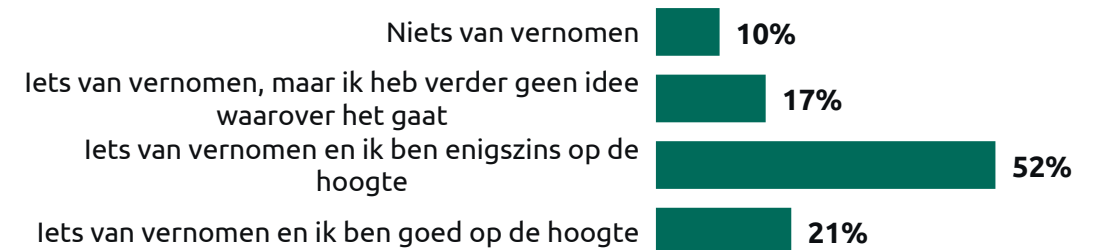
* Vraagintro: *Ons land staat voor grote uitdagingen als het gaat om het verbeteren van onze natuur, klimaat en waterkwaliteit. Om de uitstoot van stikstof te verlagen, moet er per gebied zo snel mogelijk actie ondernomen worden door de sectoren industrie, bouw, mobiliteit en landbouw. Met name de opgave voor de landbouw is groot. Een mogelijkheid hiervoor is dat agrarisch ondernemers snel omschakelen naar kringlooplandbouw in 2030. Dat schrijven ministers Staghouwer van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Van der Wal voor Natuur en Stikstof op 10 juni in twee brieven aan de Tweede Kamer. Onderdeel van dit verhaal is de boodschap dat niet alle boeren overal door kunnen, zeker niet met de huidige werkwijze*

In hoeverre heb je de afgelopen weken iets meegekregen van het nieuws over onderstaande onderwerpen?*

De beperkingen voor de landbouw in gebieden waar de natuur hersteld en stikstof verminderd moet worden
(Basis - allen, n=1.051)

Het toekomstperspectief voor de landbouw: mogelijkheden voor boeren om actie te ondernemen
(Basis - allen, n=1.051)

Begrip veranderdoel: reduceren van stikstof en veeteelt vaak genoemd, gebiedspecifieke beleid regelmatig genoemd

Kun je in je eigen woorden uitleggen wat er volgens het kabinet de komende jaren moet veranderen voor de Nederlandse boer?

(Basis – is enigszins of goed op de hoogte over nieuws, n=865)

Selectie van open antwoorden.

“ Zij kunnen hun bedrijf (verder) verduurzamen of verplaatsen, minder vee houden.

“ Terugdringen stikstofuitstoot: per gebied in NL wordt dat op verschillende manieren geregeld, meer of minder terugdringen activiteiten van boeren

“ We hebben te veel stikstof, dit komt voornamelijk door de boeren. Het meeste daarvan gaat naar het buitenland. Ongeveer 70 procent. Dit moet verminderd worden volgens het kabinet. Dus er zullen er een hoop weg moeten.

“ In en bij natuurgebieden moet de stikstof ver naar beneden moet wat voor de boeren zou betekenen stoppen of een andere plek opnieuw beginnen krimpen van de vee stapel

“ De uitstoot van stikstofverbindingen (NOx) moet worden verminderd om de biodiversiteit en de vruchtbaarheid van het land te kunnen behouden.

“ Ze moeten van de EU minder “stikstof” uitstoten. Zo veel minder dat in de praktijk veel bedrijven zullen moeten sluiten.

“ Afhankelijk van waar het bedrijf ligt moet de boer minder stikstof produceren met hun vee, gewassen. Teveel stikstof gaat ten koste van milieu(natuur- luchtkwaliteit, waterhuishouding, klimaatverandering.

“ Het kabinet wil de stikstofuitstoot behoorlijk naar beneden brengen en wil een groot aantal boeren uitkopen zodat ze met hun bedrijf stoppen of sommige ook verplaatsen. het kabinet denkt dat de boeren grotendeels verantwoordelijk zijn voor de uitstoot van stikstof.

“ Vanwege de hoge milieubelasting van de boeren moet er door de boerenbedrijven minder uitstoot van belastende stoffen plaatsvinden, waardoor er of andere vormen van bedrijfsvoering gevonden moeten worden, of er moet drastisch gesneden worden in het aantal bedrijven

“ Verschillende items die collectief moeten bijdragen aan de doelstellingen, zoals verminderde activiteit (zeker waar het vee- en pluimveehouders betreft) en zelfs geheel stoppen (uitkopen), maar ook alternatieve vormen van landbouw of op een andere locatie.

“ Ons land is te klein voor zoveel uitstoot van dieren en omdat er 70% van de producten naar het buitenland gaat, moet alles minder worden.

“ Ze moeten ofwel circulaire landbouw bewerkstelligen, maar veel boeren rond natura 2000 gebieden zullen worden uitgekocht.

“ Met name door mest en urine van vee komt er ammoniak in de natuur doordat het in verbinding komt met zuurstof. Boeren moeten andere technieken aanwenden om minder mest en urine met elkaar in aanraking te laten komen.

“ Minder vee waardoor minder stikstof. Dus boeren uitkopen.

Begrip beleidsmotivatie: herstel van natuur, ruimte voor huizenbouw en Europese klimaatdoelen vaak genoemd

Kun je in je eigen woorden uitleggen waarom het kabinet deze veranderingen vraagt van boeren?

(Basis – is enigszins of goed op de hoogte over nieuws, n=865)

Selectie van open antwoorden.

“ Er is teveel stikstof in de natuur aanwezig waardoor natuur diversiteit bedreigd wordt en dus al terugloopt. Boeren hebben vaak bedrijven dichtbij de beschermde natuurgebieden.

“ Vanwege de problemen met de stikstof die uitgestoot wordt. Daardoor kunnen er geen huizen gebouwd worden en kunnen er geen vliegvelden bij komen.

“ Aangezien boeren in een grote mate bijdrage aan de stikstofuitstoot in Nederland, moet met name hier ook een reductie plaatsvinden.

“ De natuur komt in gevaar door deze hoge uitstoot. Daarom zijn er in het verleden afspraken gemaakt en verdragen opgesteld zowel op nationaal als Europees niveau om de stikstofuitstoot te verlagen. Alleen heeft Nederland die regels nooit nageleefd. Er zijn recent enkele rechterlijke uitspraken geweest die de staat verplichten haar eigen regels na te leven.

“ Co2 uitstoot is te hoog in bepaalde gebieden, terugdringen van agrarische bedrijfsvoering is nodig t.b.v. extra woningbouw.

“ Om de stikstofuitstoot te beperken om zodoende de klimaatdoelen te halen

“ De landbouwsector (veeboeren) stoot de meeste stikstof(verbindingen) uit. Om de klimaatdoelen voor 2030/2050 te halen moet deze uitstoot zeer fors worden verminderd. Ook bijvoorbeeld het heidelandschap zal verbossen als deze uitstoot niet wordt beperkt.

“ Omdat er toch echt klimaatdoelen moeten worden gehaald, wil onze levenskwaliteit en die van onze kinderen en de omgeving (zeespiegelstijging) flora en fauna op peil blijven en er geen ernstige voedsel- en waterschaarste ontstaan (met bijv. vreselijke vluchtelingen stromen als gevolg.

“ Beter voor het milieu.

“ Nederland moet met stikstofbeleid zich houden aan de afspraken die met andere landen hierover gemaakt zijn. Nederland heeft in het verleden in haar beleid niet voldoende op stikstofvermindering toegezien en moet nu een inhaalslag maken.

“ Als ze niet weg gaan dan halen ze hun plannen niet zeggen ze.

“ Bij veeteelt komt veel stikstof vrij wat veranderd in ammoniak. Ammoniak verzuurd de natuur waardoor de biodiversiteit verschrating. Dit is weer slecht voor onszelf.

“ Zij zijn voor 40 procent verantwoordelijk voor nitraatuitstoot door het vee. Teveel nitraat betekent geen huizenbouw en dat moet ook. Daarbij moet natuur herstellen, temp verlaging ingezet worden

Begrip geboden hulp: uitkoop en financiële ondersteuning vaak genoemd; deel respondenten denkt dat er weinig tot geen hulp is

Kun je in je eigen woorden uitleggen welke hulp het kabinet biedt aan boeren?

(Basis – is enigszins of goed op de hoogte over nieuws, n=865)

Selectie van open antwoorden.

“ Uitkoopregelingen, meedenken in alternatieve oplossingen.

“ Zogenaamd maatwerk, maar het opheffen van bedrijven blijft uitgangspunt

“ Financiële hulp om de stallen te innoveren of verduurzamen.

“ De overheid biedt geld aan boeren om hun grond af te staan. De overheid adviseert boeren om innovatieve oplossingen te bedenken voor vermindering stikstof uitstoot.

“ Overschakelen naar biologisch boeren, schaalvermindering, tegemoetkoming boerenbedrijf opheffen.

“ Weinig tot niets, stoppen met bedrijf is m.i. geen oplossing

“ Zij bieden een uitkoop regeling aan of geld om te verhuizen en iets om innovatieve maatregelen te bedenken om de uitstoot te beperken. Te weinig.

“ Niets, ze moeten maar stoppen, men heeft geen idee wat die boeren dan wel kunnen gaan doen.

“ Uitkopen, is optie, echter de provincie moet met gerichte oplossingen komen, zij zijn verantwoordelijk voor de advisering oplossingen e.d.

“ Geld om uit te kopen of te verplaatsen. Waarschijnlijk ook allemaal trajecten om naar een andere baan te gaan.

“ Het kabinet wil boeren ondersteunen die meer ruimte nemen voor vee, en door technische innovaties groener willen worden.

“ Vergoedingen en subsidies bij stoppen bedrijf. Zonodig uitkopen.

“ Ze krijgen de mogelijkheid om zich uit te laten kopen.

“ Weinig echte alternatieven, anders dan geld

“ Uitkopen, verplaatsen bedrijf, financiële en praktische ondersteuning bij het anders gaan moeten doen, bijv. vermindering veestapel.

“ Geen hulp. Uitkopen is het enige.

Beoordeling niveau ondersteuning: 64% vindt dat boeren te weinig ondersteuning van de overheid krijgen

Ouderen (55-80 jaar) vinden vaker dat boeren te weinig ondersteuning krijgen (74%).

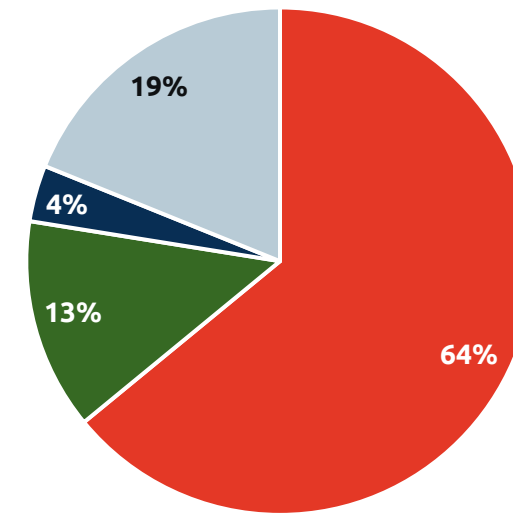

Laagopgeleiden vinden vaker dat boeren te weinig ondersteuning krijgen (75%). Hoogopgeleiden vinden dit minder vaak (52%).

Burgers uit de 3 grote gemeenten vinden minder vaak dat boeren te weinig ondersteuning krijgen (52%).

In hoeverre vind jij dat de overheid op dit moment voldoende ondersteuning biedt aan boeren?
(Basis - allen, n=1.051)

■ Te weinig ondersteuning

■ Genoeg ondersteuning

■ Te veel ondersteuning

■ Weet niet/ geen mening

Doel natuurherstel: 51% steunt streven natuurherstel, maar 45% vindt stikstofproblematiek overdreven; 38% steunt principe beperkingen wel, 27% niet

Jongeren (16-34 jaar) steunen vaker streven naar natuurherstel (59%) en opleggen beperkingen aan de landbouw om verdere schade aan de natuur te voorkomen (47%). 35 tot 54-jarigen vinden vaker dat de stikstofproblematiek wordt overdreven (51%)

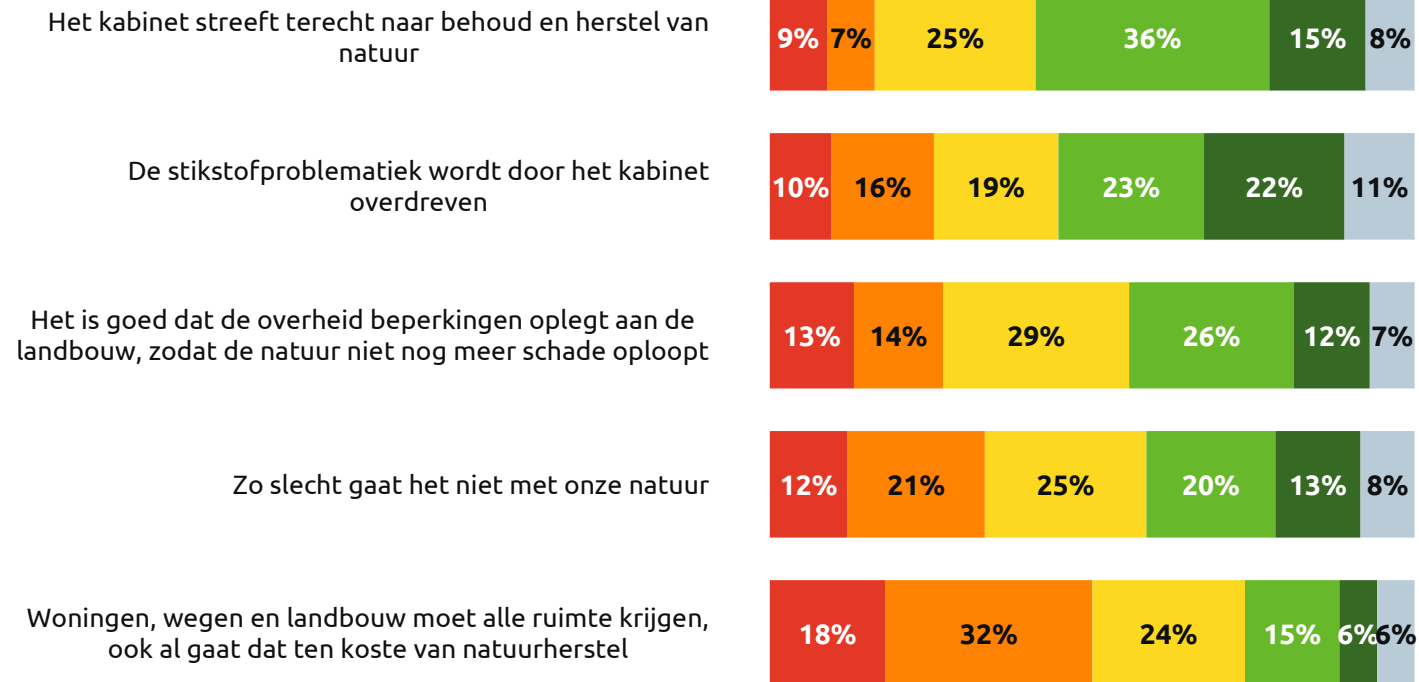

Hoogopgeleiden steunen vaker streven naar natuurherstel (66%) en opleggen beperkingen aan landbouw om verdere schade aan de natuur te voorkomen (53%). Laagopgeleiden minder vaak (42% en 24%). Laagopgeleiden vinden ook vaker dat de stikstofproblematiek wordt overdreven (53%) en dat het niet zo slecht gaat met de natuur (39%). Hoogopgeleiden vinden dit minder vaak (resp. 31% en 27%)

Burgers uit de 3 grote gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag) steunen vaker streven naar natuurherstel (62%) en het opleggen van beperkingen om verdere schade aan de natuur te voorkomen (50%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken? (Basis - allen, n=1.051)

■ Zeer oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeer eens ■ Weet niet/ geen mening

Verantwoordelijkheid: stikstofbeperking gezamenlijke verantwoordelijkheid gevonden (81%); 31% vindt dat landbouw meer moet veranderen dan andere sectoren, 36% vindt dit niet

Ouderen (55-80 jaar) vinden stikstofbeperking vaker een gezamenlijke verantwoordelijkheid (89%) en vinden minder vaak dat de landbouw meer moet veranderen dan andere sectoren (24%).

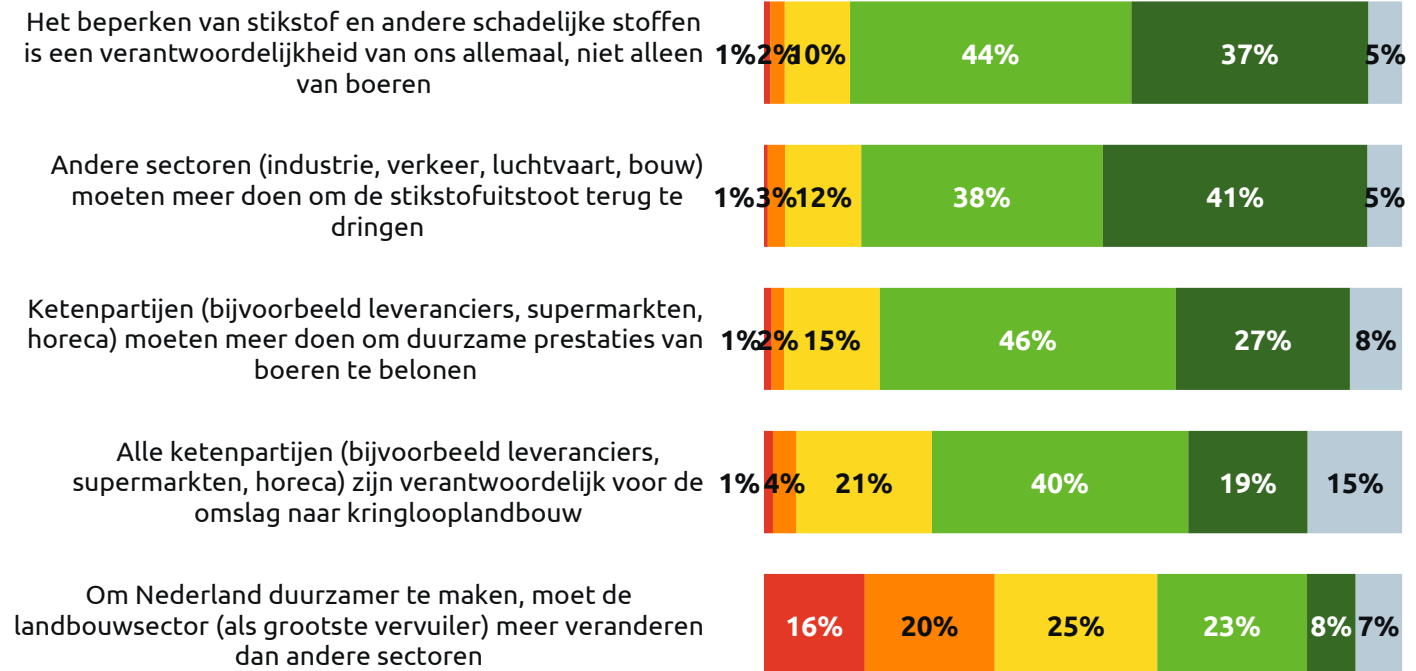

Hoogopgeleiden vinden vaker dat alle ketenpartijen verantwoordelijk zijn voor de omslag naar kringlooplandbouw (74%) en dat de landbouwsector meer moet veranderen dan andere sectoren (43%). Laagopgeleiden vinden dit minder vaak (resp. 47% en 20%).

Inwoners uit Noord-Nederland vinden vaker dat andere sectoren meer moeten doen om de stikstofuitstoot terug te dringen (80%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?
(Basis - allen, n=1.051)

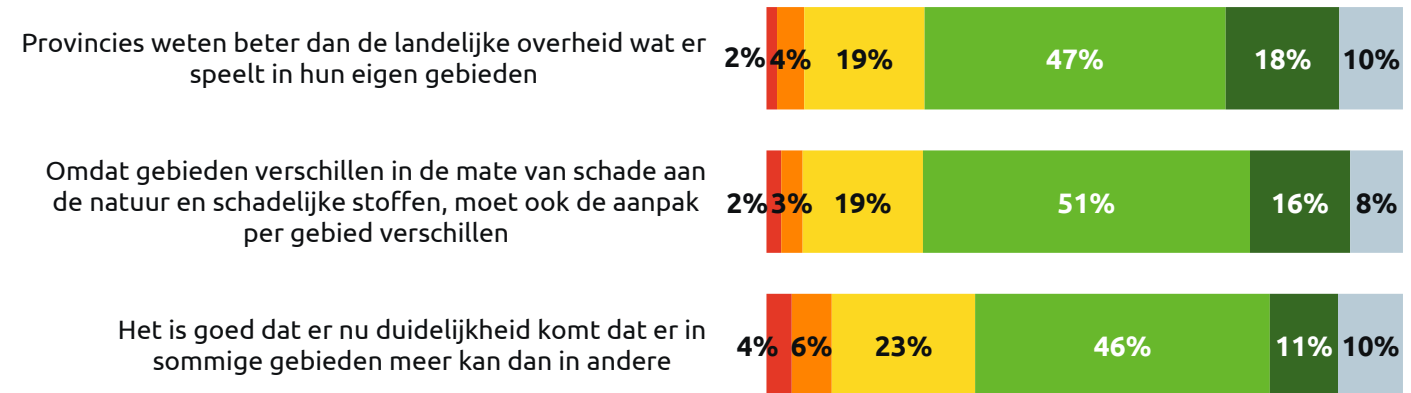
■ Zeer oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeer eens ■ Weet niet/ geen mening

Regionale aanpak: 67% steunt principe dat regionale verschillen in natuurschade vragen om regionale aanpak, 57% tevreden over duidelijkheid wat in regio's kan

Hoogopgeleiden vinden minder vaak dat provincies beter weten dan de landelijke overheid wat er speelt in hun eigen gebieden (64%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?
(Basis - allen, n=1.051)

■ Zeer oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeer eens ■ Weet niet/ geen mening

Zeggenschap boeren: 87% vindt dat boeren moeten kunnen meepraten over plannen in hun gebied, 58% dat boeren alle ruimte moeten krijgen hun werk te doen

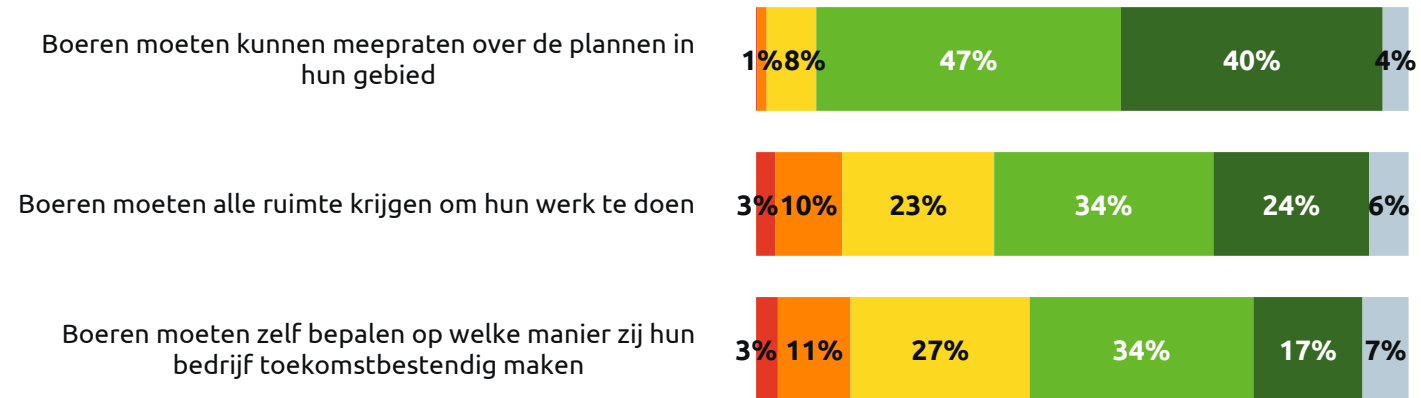

Jongeren (16-34 jaar) vinden minder vaak dat boeren alle ruimte moeten krijgen om hun werk te doen (48%).

Laagopgeleiden vinden vaker dat boeren alle ruimte moeten krijgen om hun werk te doen (73%) of zelf moeten bepalen op welke manier zij hun bedrijf toekomstbestendig maken (62%). Hoogopgeleiden vinden dit minder vaak (resp. 40% en 45%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?
(Basis - allen, n=1.051)

■ Zeet oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeet eens ■ Weet niet/geen mening

Belang export: 67% vindt dat boeren vooral voor binnenlandse voedselvoorziening moeten produceren

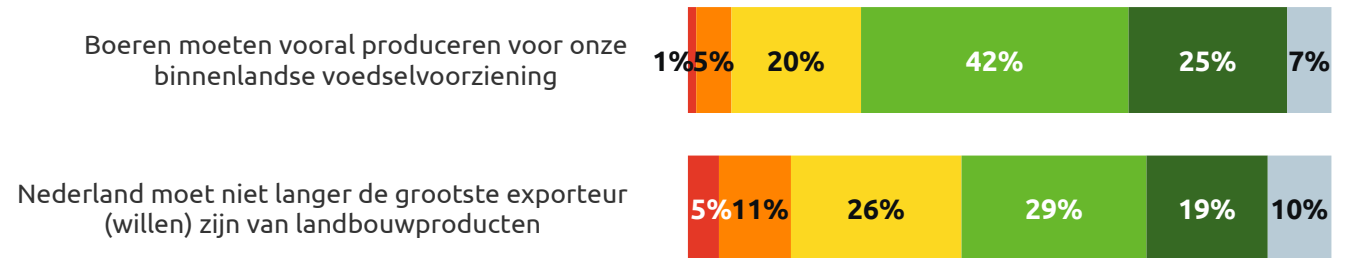

Hoogopgeleiden vinden vaker dat Nederland niet langer de grootste exporteur moet (willen) zijn van landbouwproducten (55%).

Inwoners uit Zuid-Nederland vinden minder vaak dat Nederland niet langer de grootste exporteur moet (willen) zijn van landbouwproducten (40%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?
(Basis - allen, n=1.051)

■ Zeet oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeet eens ■ Weet niet/ geen mening

Ruimtelijke functies: 69% vindt dat landbouw voorrang moet krijgen in geschikte gebieden voor voedselproductie, 11% dat boeren moeten wijken voor wegen en woningen

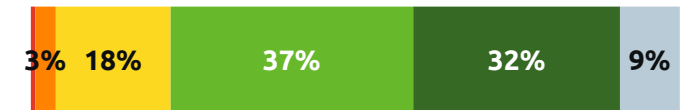

Ouderen (55-80 jaar) vinden vaker dat landbouw voorrang moet krijgen in gebieden die geschikt zijn voor voedselproductie (76%). Jongeren (16-34 jaar) vinden dit minder vaak (58%).

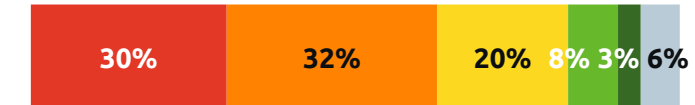
Jongeren vinden vaker dat boeren plaats moeten maken voor wegen en woningen (16%). Ouderen vinden dit minder vaak (4%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?
(Basis - allen, n=1.051)

In gebieden die geschikt zijn voor voedselproductie moet landbouw voorrang krijgen boven zonneparken, distributiecentra en datacentra

Boeren moeten plaatsmaken voor wegen en woningen

■ Zeer oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Zeer eens ■ Weet niet/ geen mening

Bijlagen

Wij verminderen onze footprint

Motivaction
is ISO 14001-
gecertificeerd

Motivaction
gebruikt
energiezuinige
auto's

Motivaction
gebruikt groene
stroom

Motivaction
gebruikt uitsluitend
papier met een FSC-
label

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International B.V.

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

Motivaction International B.V.

Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl

www.motivaction.nl

Weet wat mensen drijft.

motivaction
insights and strategy